

समाजभूषण बाबूराव उर्फ अप्पासाहेब जेधे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे २

प्रथम सत्रांत परिक्षा - २०१३-१४

विषय - भारतीय अर्थव्यवस्था (समस्या आणि भवितव्य) (GI)

वेळ - २ तास

प्रथम वर्ष कला

गुण ६०

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील प्रश्नांची प्रत्येकी १०० शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) २४

- १) बेकारीचे प्रकार स्पष्ट करा.
- २) शेतमालाच्या विक्री व्यवस्थेतील दोष सांगा.
- ३) लोकसंख्या वाढीचे दुष्परिणाम स्पष्ट करा.
- ४) उद्योगांच्या बाबतीत भारताची विकसीत देशांबरोबर तुलना करा.
- ५) विशेष आर्थिक क्षेत्र म्हणजे काय?
- ६) विकसीत आणि अल्प विकसीत अर्थव्यवस्था या संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र.२ खालील प्रश्नांची प्रत्येकी २०० शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) २०

- १) भारतातील दारिद्र्याची कारणे स्पष्ट करा.
- २) हरीतक्रांती म्हणजे काय? हरीत क्रांतीचे फायदे-तोटे स्पष्ट करा.
- ३) भारतातील लोकसंख्या वाढीची कारणे स्पष्ट करा.
- ४) भारतीय अर्थव्यवस्थेची विकसीत अर्थव्यवस्थेशी तुलना करा.

प्र.३ खालील प्रश्नांची प्रत्येकी ५०० शब्दात उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) १६

१) विकसनशील अर्थव्यवस्था म्हणून भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

किंवा

२) भारतीय शेतीच्या अल्प उत्पादकतेची कारणे सांगून त्यावरील उपाययोजना स्पष्ट करा.

समाजभूषण बाबूराव उर्फ अप्पासाहेब जेधे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे २

प्रथम सत्रांत परिक्षा - २०१३-१४

विषय - राज्यशास्त्र (भारतीय शासन आणि राजकारण)

वेळ - २ तास

प्रथम वर्ष कला

गुण ६०

प्र.१ कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. २४

- १) भारतीय राज्यघटनेचे शिल्पकार
- २) मार्गदर्शक तत्त्वे
- ३) मूलभूत कर्तव्ये
- ४) केंद्र-राज्य आर्थिक संबंध
- ५) राष्ट्रपती
- ६) न्याय मंडळाचे महत्त्व

प्र.२ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. २०

- १) भारतीय संघराज्याचे स्वरूप स्पष्ट करून त्याची वैशिष्ट्ये लिहा.
- २) भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्यातील राजकीय तत्त्वज्ञान स्पष्ट करा.
- ३) कायदे मंडळाची कार्ये लिहा.
- ४) न्यायालयाचे स्वरूप सांगून सार्वोच्च न्यायालयाची कार्ये स्पष्ट करा.

प्र.३ कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर सविस्तर लिहा. १६

- १) भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा.
- २) मूलभूत अधिकार म्हणजे काय ते सांगून समता विषयक मूलभूत अधिकारांची चर्चा करा.
